

COM ÉS EL SANT CUGAT ON VOLEM TORNAR?

Proposta de Sant Cugat en Comú per a un pla de recuperació social, econòmica i de transició a un nou model més just i sostenible.

“La normalitat era el problema, canviem-la”

1. ACCIÓ SOCIAL COMUNITÀRIA I EDUCATIVA

A més de l'emergència sanitària i laboral, cal tenir en compte també l'educativa en el sentit més ampli del terme. El cost educatiu, social i emocional que esta suposant per als escolars el confinament és ara mateix inquantificable, però els experts donen per fet que serà molt més alt per a l'alumnat més vulnerable, que no tan sols no té dispositius tecnològics per a treballar, sinó que durant setmanes no estan rebent pràcticament cap estímul educatiu ni cultural.

S'ha de fer tot el que es pugui perquè l'estiu s'assembli al màxim a un allargament o una anticipació del curs vinent en termes d'oportunitats, horaris, gratuïtat de les activitats i professionals de l'educació implicats.

L'educació i la cultura són eixos estratègics de ciutat i motors de transformació social. Des dels professionals, entitats, administració pública, col·lectius i veïnat, hem de ser participants d'aquest projecte comunitari, de construcció de ciutadania amb capacitat crítica, lliure, creativa i, si cal, dissident.

Les persones aprenem i fem cultura en tots els espais de la quotidianitat i al llarg de tota la vida. Des dels espais d'aprenentatge (educatius i culturals), oferint experiències personals i comunitàries que ens transformen i construeixen la comunitat.

Proposem:

- **Un programa educatiu d'estiu.** Reforçar les activitats educatives de juny, juliol, agost i primera setmana de setembre incidint específicament en l'alumnat més vulnerable. Es tracta de sumar-hi una mirada desacomplexada i explícita de lluita contra la desigualtat educativa i a favor de l'èxit escolar de tot l'alumnat. Si es fa de manera rigorosa, es pot transformar el lleure estival en una transició, que faci de pont de reforç, facilitant que l'alumnat i la seva família arribin en millors condicions acadèmiques a l'inici del nou curs. Amb això, es propiciaria la reducció de les desigualtats educatives i del fracàs escolar, alhora que s'incrementarien els aprenentatges, els coneixements, les experiències i el lleure.

El programa hauria d'incloure colònies formatives, casals d'estiu i accions de lleure que puguin compensar curricularment les desigualtats educatives. En

aquest sentit cal plantejar-se també incloure:

- ▣ Beques que cobreixin el 100% del cost per a les famílies més vulnerables i ajuts per al transport, si cal.
- ▣ Serveis complementaris, com esmorzar i dinar, gratuïts per a les famílies més vulnerables.
- ▣ Un sistema de tarifació social per a la resta de famílies.

El catàleg d'activitats impulsades ha de ser el més ampli possible i incloure les disponibilitats de les escoles, Xarxa de Centres Culturals, biblioteques, museu, arxiu i equipaments esportius; dinamitzades per professionals, el sector del lleure, creadors i creadores i voluntaris, que han de ser finançades per l'Ajuntament.

Pot ser una oportunitat d'ocupació en sectors que, a causa de la COVID19 han perdut molts llocs de treball (creadores i creadores, músics, menjadors escolars, extraescolars, etc.).

- **Acompanyar als infants i els adolescents quan comenci el desconfinament.** Caldrà augmentar el nombre de persones que cuidin i acompanyin als infants i a les seves famílies, mitjançant l'increment d'educadors i psicopedagogs.
- **Obrir de les biblioteques municipals a l'agost,** creant una programació de dinamització lectora i d'activitats, pensat per a tots els públics i en coordinació, en algunes d'elles, amb el programa de reforç d'estiu per a infants i joves. Ampliar el nombre de documents en préstec i el termini de devolució, per a una oferta el més àmplia i variada possible.
- **Pensar en programes al llarg de l'any que reforcin el binomi educació-cultura.** L'educació i la cultura entrelaçades ens ajuden a ser transformadors. Fomentem experiències transformadores per a ser una ciutadania més conscient, lliure i feliç, que creixi a nivell personal i col·lectiu. Si volem una cultura que sigui pilar del benestar i que lluiti contra les velles i les noves formes de pobresa i desigualtat, tota aquesta reflexió i estratègia l'hem de fer amb la implicació directa dels creadors i creadores.
- **Combatre la bretxa digital existent entre l'alumnat i entre les famílies.** Establir mecanismes formatius a espais públics per a reduir els efectes d'aquesta bretxa, dotant-nos de xarxes de connectivitat públiques.
- **Reprogramar festes i activitats.** Les mesures COVID19 i la temporalitat de la mateixa en la fase de represa de la normalitat, obligarà a suspendre activitats, com ha passat ja amb la Festa Major. Serà necessari pensar en com, a partir d'ara, transformem models de festes massives en activitats més descentralitzades. En aquest sentit, proposem que s'intensifiqui més la programació anual, més que no pas l'activitat puntual.

2. ESCUT SOCIAL LOCAL

La crisi de la COVID-19 generarà un nou tipus d'usuaris i usuàries dels serveis socials i assistencials a causa del previst augment de l'atur. En aquest sentit, cal disposar de més recursos i reforçar les plantilles del personal qualificat necessari en l'àmbit social, així com de la dinamització econòmica per fer front a aquesta nova situació, i poder garantir la transició més àgil possible cap al mercat de treball i evitar el risc de cronificació de la precarietat econòmica i social.

Ens calen noves polítiques públiques per a un canvi d'època consistent a articular els recursos públics i la iniciativa social i privada, així com el compromís ciutadà i les dinàmiques comunitàries, que donin respostes resilents en el context de crisi i recuperació social.

Proposem:

- **Un Pla d'ocupació amb fons locals propis**, que permetin la recuperació de l'ocupabilitat i/o l'aprenentatge d'un ofici, i mantinguin actiu el vincle amb el mercat laboral de persones en risc d'exclusió social.
- **Reforçar els recursos tècnics i la dotació de personal per fer un seguiment de l'acolliment familiar**, atenció domiciliària, vulnerabilitat, infància, famílies amb persones d'edat amb possible risc o desprotecció...
- **Reforçar del servei d'atenció domiciliària**. Augmentar els recursos econòmics i el personal qualificat per a dur a terme l'assistència a persones que, per raó d'edat, dependència o discapacitat, tinguin limitada l'autonomia per a realitzar les activitats bàsiques de la vida diària. Aquest servei hauria d'assumir un rol essencial en el trànsit a la normalització de la quotidianitat, monitoritzant aquelles persones que hagin patit el COVID-19.
- **Crear el Projecte Radars** que funciona ja a diverses ciutats. Un projecte comunitari per a pal·liar els efectes de la solitud no volguda i prevenir situacions de risc de les persones grans, un cop passat l'estat d'alarma. El treball és conjunt amb el veïnat, comerços, farmàcies, voluntariat, entitats i equipaments, amb l'objectiu de transformar els barris en comunitats humanes, segures, participatives i solidàries. Aquesta xarxa comunitària de radars la formen el veïnat, comerços i farmàcies del barri que, estant amatents a la dinàmica diària de les persones grans del seu entorn, si detecten algun canvi important n'informen als Serveis Socials Municipals.
- **Fer seguiment de famílies vulnerables**. En el context de crisi derivada de la pandèmia serà fonamental monitoritzar les famílies més vulnerables i aquells nous col·lectius sorgits de l'aturada de l'activitat, la pèrdua d'ingressos, els acomiadaments o les dificultats de recerca laboral. En aquest sentit caldrà incrementar els recursos econòmics per adaptar-los a la nova conjuntura de crisi.

- **Reforçar dels serveis i atenció a les dones víctimes de violència de gènere.**
- **Millorar les garanties alimentàries**, especial seguiment a la infància i les persones grans. Habilitar menjadors comunitaris i distribució a domicili, en els casos d'impossibilitat o dificultats de desplaçament.
- **Reforçar del servei d'atenció al consumidor.** Crear guies informatives de consells i recomanacions.
- Elaborar un **programa potent de mesures en habitatge que, per diferents vies, ens permeti disposar de garanties en l'habitatge.**
  - **Mesures de xoc i de contenció:** Exigència a l'Estat i a la Generalitat de la continuïtat de polítiques per a evitar els desnonaments i la regulació del preu dels lloguers. A nivell local, creació d'una borsa d'ajudes al lloguer, així com la promoció de la mediació entre llogaters i propietaris, per tal de facilitar el pagament durant els mesos posteriors al confinament, amb avals de l'Ajuntament.
  - **Mesures d'impuls:** Adquisició d'habitatge privat, per a posar-lo a disposició del lloguer social, i ampliar el parc públic d'habitatges. Incentius fiscals i garanties per a posar en lloguer social (preu de lloguer fixat per l'administració local i amb un mínim de 6 anys de contracte) habitatge privat desocupat amb caràcter temporal.
  - **Mesures a llarg termini:** Confecció d'un pla d'habitatge social i dotacional adient a les característiques poblacionals i a les necessitats del municipi, mitjançant més promocions pròpies o acords amb el tercer sector no lucratiu.
- **Estudiar la creació d'un operador públic d'energia** o conveni d'adhesió amb cooperatives d'energia verda.
- **Evitar talls de subministraments aplicant la llei 24/2015**, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.
- **Impulsar una oficina d'eficiència energètica**, amb programes d'ajuda per a substitucions o canvis de contractes.
- **Millorar l'atenció psicològica i gestió del dol.**
- Dinamitzar la **Memòria popular de la COVID-19:**
  - **Arxiu de la Memòria popular COVID-19.** Proposició a l'Arxiu Municipal de la recollida i endreça, amb criteris arxivístics, de les expressions, creacions i iniciatives de la ciutadania del municipi durant aquestes setmanes i també amb posterioritat al COVID-19. El fons poden ser tant documents

digitals com materials: dibuixos, fotos, relats, registres orals, pancartes, videos...

- **Preveure un acte col·lectiu d'acomiadament de totes les persones que han mort per la COVID-19 al municipi.** Un acte memorial i d'homenatge a les persones del municipi que han traspassat, que alhora serveixi de reconeixement als professionals dels serveis públics i activitats essencials que han estat a la primera línia de contenció de la crisi.

3. RECUPERACIÓ DE L'ECONOMIA LOCAL

La pandèmia del COVID19 ha tingut un impacte enorme en l'economia. Es calcula una caiguda del PIB de entre dos i tres punts per cada mes de confinament. És una crisi que es superposa a la desacceleració de l'economia que es produïa abans del confinament i a la crisi climàtica.

Els efectes poden ser devastadors, especialment, en la petita i mitjana empresa i en els treballadors i treballadores autònoms, que tenen una menor capacitat de resistència per fer front a un llarg període de tancament. La situació és especialment greu en sectors com el petit comerç i la restauració, pilars de l'economia local.

Cal doncs una economia que valori l'escala petita, la que més condiona la vida de les persones. Això implica donar suport a projectes locals d'economia cooperativa, com també al col·lectiu d'autònoms i a les petites i mitjanes empreses. L'aposta per una economia de les coses petites no implica renunciar a tenir incidència global ni rebutjar les economies de major escala quan calgui, però indica un compromís prioritari amb l'aplicació del principi de proximitat en l'àmbit econòmic.

Proposem:

- Establir d'un **mecanisme àgil per a garantir pagaments**. Prioritàriament les factures pendents de pagament a pimes, autònoms i comerç.
- Revisar el calendari fiscal amb més terminis de **fraccionaments de pagaments** i no aplicar interessos demora, si són en el mateix any.
- **Crear d'un Fons Públic Local** amb l'objectiu d'articular instruments de finançament per al desenvolupament econòmic local. Obertura d'una línia de finançament sense interès, destinada a finançar programes de reactivació comercial o empresarial entre les pimes, els autònoms, l'economia social i les persones desocupades del municipi, o també avals a entitats financeres. També, línies d'ajut, a fons perdut, per al petit comerç local.
- **Establir un acord local de l'Ajuntament amb el comerç de proximitat i els Mercats Municipals.**

- Estudiar la implementació **d'ajuts socials a partir de moneda local**, que sigui potenciada mitjançant una xarxa col·laborativa de comerç local.
- **Crear incentius d'un import fix a la contractació de persones en situació d'atur**, sempre i quan des del inici de 2020 no hi hagi hagut acomiadaments.
- Impulsar campanyes de **productes de consum de proximitat, comptant amb els actors locals, així com productors i economia social de Sant Cugat**.
- Dinamitzar un sistema local de **repartiment a domicili** per a petits comerços que pugui competir amb les grans empreses de distribució.
- Adquirir fons bibliotecaris a les llibreries locals.

4. CIUTAT EN TRANSICIÓ

En un context de davallada històrica de la mobilitat, totes les dades ens demostren que s'ha produït una reducció en l'ús del transport públic molt superior a la del vehicle privat motoritzat, fent que per primera vegada en moltes dècades l'ús diari del cotxe i la moto siguin superiors al transport públic. Sortosament ha crescut la mobilitat a peu.

Aquesta crisi però, també ens ha demostrat que hi ha mobilitat prescindible i que es pot reduir el trànsit. No calen tants viatges motoritzats per mantenir les activitats laborals i educatives. L'increment de desplaçaments a peu i en bici, el teletreball i la flexibilitat horària es perceben, ara més que mai, com a eines útils, possibles i acceptables per reduir les aglomeracions, esglaonar l'hora punta i aprofitar millor les infraestructures disponibles.

La distància social que ens porta la "nova normalitat", obliga a redissenyar l'espai públic: voreres més amples, més espai per les bicicletes, zones peatonals ampliades, redisseny dels transports col·lectius...

Proposem:

- Aplicar de forma urgent **mesures d'urbanisme tactic** que sense obra (només amb pintura) permetin ampliar voreres als carrers més transitats, i donin més facilitats al ús de la bicicleta com a mitjà de transport. Tal i com està fent Barcelona o moltes altres ciutats europees.
- Aprofitar el confinament per a fer **plans de transformació urbana**, en ordre a potenciar la mobilitat sostenible i el transport públic.

Aquests plans han de tenir en compte objectius que ens ajudin a evitar l'expansió dels vehicles privats quan comenci el desconfinament.

- Fomentar les superilles i pacificació de la ciutat.
  - Reduir la velocitat al nucli urbans, prioritzar els 30km/h i fomentar les carrils pacificats de 10km/h.
  - Fer un Pla de foment de la bicicleta, arribar als 10% de desplaçaments urbans.
  - Incrementar els preus de l'aparcament en calçada.
  - Fomentar una xarxa de park&ride o pàrquings dissuasius en origen i connectats amb les xarxes de transport públic.
  - Incentius que fomentin l'aparcament en l'interior de les pròpies finques.
- Alhora de **redissenyar el transport col·lectiu**:
    - Elaborar un protocol de desinfecció, higiene i protecció, que apliqui tant a persones usuàries com treballadores del servei.
    - Millorar freqüències de bus per afavorir que circulin amb menys capacitat de viatgers, i afavorir l'intercanvi amb altres modalitats de transport sostenible com el tren, o la bici.
    - Dibuixar carris bus a les vies ràpides i en aquelles vies més urbanes on sigui possible.